

سۇلايمان قۇرغان ئىبادەتخانا —

بۇ سۈرەت يان تېمى چىقىرىۋېتىلىپ، ئىچى ئېنىق كۆرسىتىلگەن سۈرەت

سۇلايمان پادىشاھ مىلادىيەدىن ئىلگىرىكى 960-يىلى «پەرۋەردىگارنىڭ ئۆيى»نى يېزۇسالىھدا مورىيا تېغىغا قۇرۇشقا باشلىدى («پادىشاھلار (1)» 1:6، «تارىخ-تەزكىرە (2)» 1:3-2). يەتتە يىلدىن ئۇ ئۇنى پۈتكۈزدى («پادىشاھلار (1)» 38:6). ئىبادەتخانىنىڭ ئۆزىنىڭ ئۇزۇنلۇقى چۆرىسىدىكى ئۈچ قەۋەتلىك ھۇجرىلارنى ھېساپلىمىغاندا) 60 گەز، كەڭلىكى 20 گەز، ئېگىزلىكى 30 گەز (بىر گەز = 460mm). ئىبادەتخانىنىڭ ھويلىسى ئەتراپىغا چوڭ پاسل تام چۆرۈلگەن.

ئىبادەتخانىدىكى «مۇقەددەس جاي» نىڭ ئۇزۇنلۇقى 40 گەز، كەڭلىكى 20 گەز («پادىشاھلار (1)» 15:6، 17-18، «تارىخ-تەزكىرە (2)» 5:3-7 نىمۇ كۆرۈڭ). ئىچىدە ئالتۇن «خۇشبوياگاھ»، «تەقدىم نان» قويۇلدىغان ئالتۇن شىرە ۋە ئون ئالتۇن چىراغدان (بەشى شىمال تەرىپىگە، بەشى جەنۇب تەرىپىگە) قويۇلغان («پادىشاھلار (1)» 48:7-49، «تارىخ-تەزكىرە (2)» 7:4).

شىمال تەرەپتىكى كاۋاك تۈۋرۈك «ياقىن» دەپ، جەنۇب تەرەپتىكى كاۋاك تۈۋرۈك «بوئاز» دەپ ئاتىلىدۇ («پادىشاھلار (1)» 21:7، «تارىخ-تەزكىرە (2)» 17:3).

«مۇقەددەس جاي» نىڭ ئالدىدىكى ئايۋاننىڭ ئۇزۇنلۇقى 20 گەز، كەڭلىكى 10 گەز ئىدى («پادىشاھلار (1)» 3:6، «تارىخ-تەزكىرە (2)» 4:3).

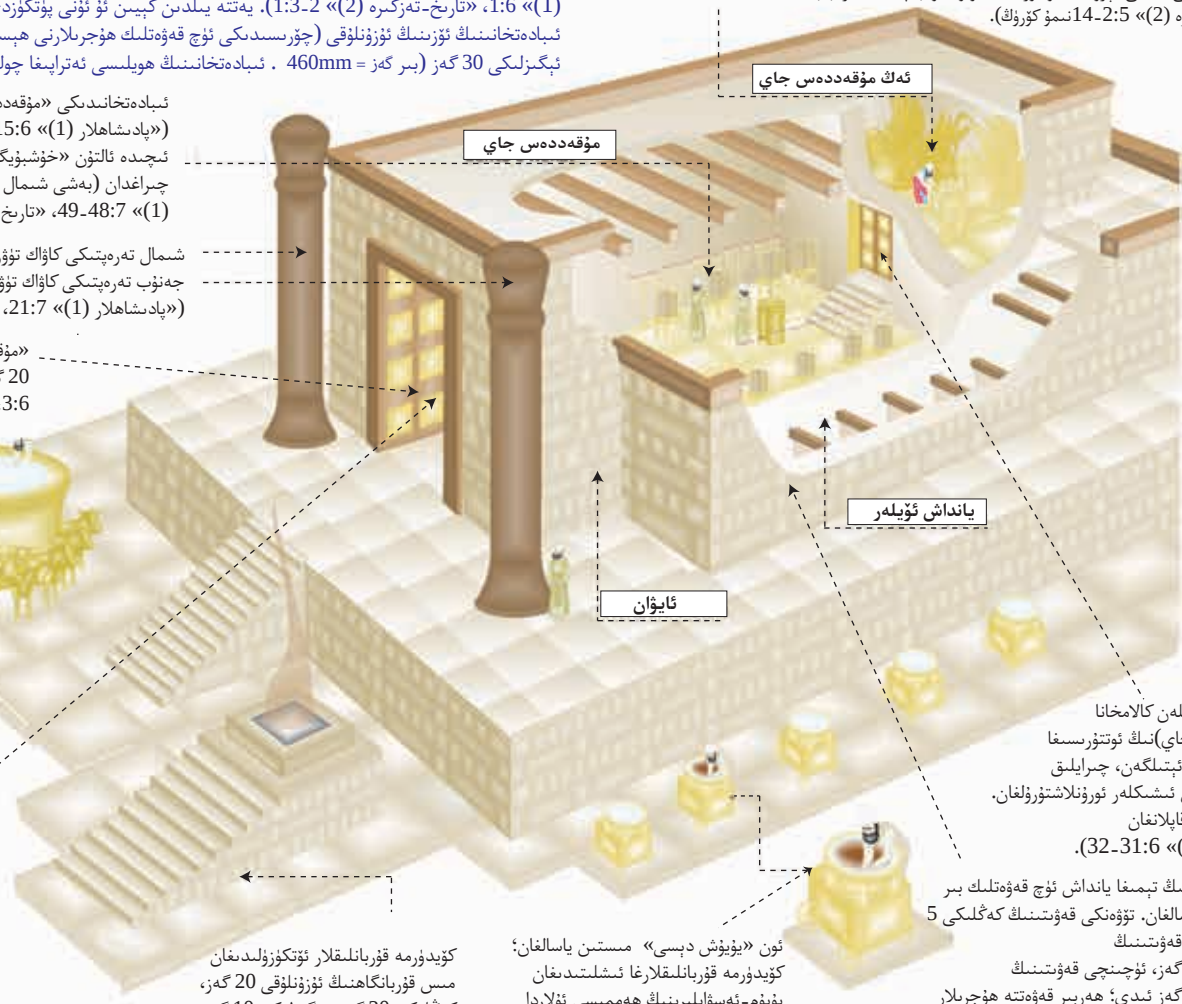
«دېڭىز» دەپ ئاتالغان يوغان داس، ئېگىزلىكى 5 گەز، دىئامېترى 10 گەز بولۇپ، ئۇنىڭغا ئىككى مىڭ بات (44000 لىتر) سۇ سىغىتتى. داس ئون ئىككى بۇقا شەكلى ئۈستىدە تۇرغۇزۇلغان؛ بۇلار ئۈچتىن-ئۈچتىن بولۇپ، تۆت تەرەپكە يۈزلەنگەن («پادىشاھلار (1)» 26:23-27، «تارىخ-تەزكىرە (2)» 2:4-5 نىمۇ كۆرۈڭ).

ئارچا ياغىچىدىن ياسالغان، چىرايلىق نەقىشلەنگەن قوش قاناتلىق ئىككى ئىشىك ئايۋان ۋە «مۇقەددەس جاي» نى ئايرىپ تۇرىدۇ، ئۇلار ئالتۇن بىلەن قاپلانغان («پادىشاھلار (1)» 33:35-36).

كۆيدۈرمە قۇربانلىقلار ئۆتكۈزۈلدىغان مىس قۇربانگاھنىڭ ئۇزۇنلۇقى 20 گەز، كەڭلىكى 20 گەز، ئېگىزلىكى 10 گەز ئىدى («تارىخ-تەزكىرە (2)» 1:4).

ئون «بۇيۇش دېسى» مىستىن ياسالغان؛ كۆيدۈرمە قۇربانلىقلارغا ئىشلىتىدىغان بۇيۇم-ئەسۋابلىرىنىڭ ھەممىسى ئۇلاردا يۇيۇلاتتى («پادىشاھلار (1)» 38:27-7، «تارىخ-تەزكىرە (2)» 6:4).

ئىبادەتخانىنىڭ ئەڭ ئىچىدىكى ئۆي («ئەڭ مۇقەددەس جاي») نىڭ ئۇزۇنلۇقى 20 گەز، كەڭلىكى 20 گەز، ئېگىزلىكى 20 گەز ئىدى («پادىشاھلار (1)» 15:6-29، «تارىخ-تەزكىرە (2)» 8:3-14). ئىككى يوغان كېرۈب «ئەھدە ساندۇقى» نىڭ ئىككى تەرىپىدە تۇرىدۇ؛ ھەربىرىنىڭ ئېگىزلىكى 10 گەز، ھەربىرىنىڭ بىر قانتىنىڭ ئۇچىدىن يەنە بىر قانتىنىڭ ئۈچىگە 10 گەز ئىدى («پادىشاھلار (1)» 23:6-28). ئەھدە ساندۇقى ئىككى كېرۈپنىڭ ئوتتۇرىسىغا قويۇلدى («پادىشاھلار (1)» 1:8-11، «تارىخ-تەزكىرە (2)» 2:5-14 نىمۇ كۆرۈڭ).

مۇقەددەس جاي بىلەن كىلامخانا (ئەڭ مۇقەددەس جاي) نىڭ ئوتتۇرىسىغا زەيتۇن ياغىچىدىن ئېتىلگەن، چىرايلىق نەقىشلەنگەن قوش ئىشىكلەر ئورۇنلاشتۇرۇلغان. ئۇلار ئالتۇن بىلەن قاپلانغان («پادىشاھلار (1)» 31:6-32).

ئىبادەتخانىنىڭ تېمىغا يانداش ئۈچ قەۋەتلىك بىر قۇرۇلۇش ياسالغان. تۆۋەنكى قەۋەتنىڭ كەڭلىكى 5 گەز، ئوتتۇرا قەۋەتنىڭ كەڭلىكى 6 گەز، ئۈچىنچى قەۋەتنىڭ كەڭلىكى 7 گەز ئىدى؛ ھەربىر قەۋەتتە ھۇجرىلار ياسالغان (بىر گەز = 460mm). («پادىشاھلار (1)» 6:5-8، 10).